

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, împotriva sentinței Judecătoriei Cahul din 09 noiembrie 2015 și deciziei Curții de Apel Cahul din 17 noiembrie 2016, în privința inculpatei

*Bîrlea Maria xxxxxx, născută la
xx xxxxxxxxxxx xxxx, originară și locuitoare a or. xxxxx,
str. xxxxxxxxxxx xxx, ap. xx, cetățeană a R. Moldova, fără
antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 13.02.2015 – 09.11.2015,
instanța de apel: 18.01.2016 – 17.11.2016,
instanța de recurs: 14.02.2017 – 11.04.2017.*

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 09 noiembrie 2015, Bîrlea Maria a fost *achitată de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 27, 42 alin. (3), 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.*

Calciu Natalia și Calciu Igor au fost condamnați în baza art. 27, 248 alin. (5) lit. b), d), 90 Cod penal la 4 ani închisoare, fiecare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Corpurile delictive: 68 articole din aur cu masa totală de 96,12 gr. și 323 articole din argint cu masa totală de 2001,20 gr., valoarea în vamă a căror constituie 160.383,58 lei, automobilul „Mercedes-Benz”, n.î. xx xx xxx - proprietatea lui Calciu I., utilizat la săvârșirea infracțiunii, au fost confiscate în contul statului.

Hotărârile judecătorești în privința inculpaților Calciu N. și Calciu I. nu se contestă.

2. Instanța a constatat că inculpata Bîrlea M. *este învinuită* că, în calitate de organizator, pe parcursul unei perioade nedeterminate de timp, a negociat și a obținut de la terțe persoane de peste hotarele R. Moldova - 68 articole din aur cu masa totală de 96,12 gr. și 323 articole din argint cu masa totală de 2001,20 gr. După, s-a înțeles cu Calciu I. și Calciu N. să le transporte ilegal în R. Moldova. La rândul lor, ultimii, acționând cu intenție unică cu Bîrlea M. și alte persoane neidentificate, urmărind scopul trecerii ilegale peste frontiera vamală a R. Moldova a 68 articole din aur cu masa totală de 96,12 gr. și 323 articole din argint cu masa totală de 2001,20 gr., intrând în posesia acestora peste hotarele R. Moldova în circumstanțe necunoscute, nedispunând de acte ce ar confirma deținerea lor, le-au plasat în două sacoșe de polietilenă, care au fost puse în cabina automobilului „Mercedes-Benz”, n.î. xx xx xxx, mizându-se pe faptul că nu vor fi verificate de către colaboratorii Serviciului Vamal. La 25.02.2014, orele 11.05, Calciu I., împreună cu Calciu N., deplasându-se cu automobilul „Mercedes-Benz”, n.î. xx xx xxx, s-au prezentat în zona de control vamal a postului vamal Cahul-Oancea la intrarea în R. Moldova. Aici, Calciu N. și Calciu I. au întocmit declarații vamale fără a indica obiectele din aur și argint deținute și fără a le prezenta spre control vamal. Tentativa de trecere peste frontiera vamală a R. Moldova, fără declarare, organelor vamale a 68 articole din aur cu masa totală de 96,12 gr. și 323 articole din argint cu masa totală de 2001,20 gr., valoarea în vamă a căror constituia 160.383,58 lei, adică proporții deosebit de mari, independent de voința făptuitorului n-a fost dusă până la capăt, deoarece valorile au fost depistate și reținute în cadrul efectuării percheziției de către reprezentanții Serviciului Vamal.

Acțiunile inculpatei au fost încadrate în baza art. 27, 42 alin.(3), 248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal, ca tentativă de contrabandă, adică acțiuni intenționate, îndreptate spre trecerea peste frontiera vamală a R. Moldova a valorilor, tăinuindu-le de controlul vamal și declarare în documentele vamale, *săvârșită de către mai multe persoane*, în proporții deosebit de mari, acțiuni care din cauze independente de voința făptuitorului, nu și-au produs efectul.

Inculpații Calciu N. și Calciu I., după ce *Bîrlea M. în calitate de organizator, pe parcursul unei perioade nedeterminate de timp, a negociat și obținut de la terțe persoane de peste hotarele Republicii Moldova - 68 articole din aur cu masa totală de 96,12 gr. și 323 articole din argint cu masa totală de 2001,20 gr., împreună și în urma înțelegerii prealabile cu alte persoane*

necunoscute, s-au angajat să le transporte ilegal în R. Moldova. La rândul lor, Calciu N. și Calciu I., **acționând cu intenție unică cu Bîrlea M.** și alte persoane neidentificate, urmărind scopul trecerii ilegale peste frontiera vamală a R. Moldova a 68 articole din aur cu masa totală de 96,12 gr. și 323 articole din argint cu masa totală de 2001,20 gr., intrând în posesia acestora peste hotarele R. Moldova în circumstanțe necunoscute, nedispunând de acte ce ar confirma deținerea lor, le-au plasat în două sacoșe de polietilenă, care au fost puse în cabina automobilului „Mercedes-Benz”, n.î. xx xx xxx, mizându-se pe faptul că nu vor fi verificate de către colaboratorii Serviciului Vamal. La 25.02.2014, orele 11.05, Calciu I. împreună cu Calciu N., deplasându-se cu automobilul „Mercedes-Benz”, n.î. xx xx xxx, s-au prezentat în zona de control vamal a postului vamal Cahul-Oancea la intrarea în R. Moldova. Aici, Calciu N. și Calciu I. au întocmit declarații vamale fără a indica obiectele din aur și argint deținute și fără a le prezenta spre control vamal. Tentativa de trecere peste frontiera vamală a R. Moldova, fără declarare organelor vamale, a 68 articole din aur cu masa totală de 96,12 gr. și 323 articole din argint cu masa totală de 2001,20 gr., valoarea în vamă a căroră constituia 160.383,58 lei, adică proporții deosebit de mari, independent de voința făptuitorului n-a fost dusă până la capăt, deoarece valorile au fost depistate și reținute în cadrul efectuării percheziției de către reprezentanții Serviciului Vamal.

Acțiunile lui Calciu N. și ale lui Calciu I. urmează a fi încadrate în baza art. 27, 248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal, ca tentativă de contrabandă, adică acțiuni intenționate îndreptate spre trecerea peste frontiera vamală a R. Moldova a valorilor, tăinuindu-le de controlul vamal și declarare în documentele vamale, **săvârșită de către mai multe persoane**, în proporții deosebit de mari, acțiuni care, din cauze independente de voința făptuitorului, nu și-au produs efectul.

Instanța a reținut că inculpata Bîrlea M. nu a recunoscut vina și a declarat că nu se ocupă de comercializarea bijuteriilor din aur și argint. În februarie 2015 a fost pe 2 zile în Turcia. La solicitarea cunoscutei Jecev V., a rugat-o pe Calciu N. să ia 2 kg. de argint pentru aceasta, transportându-le dar legal și oficial, prin cargo. Ultima i-a spus că serviciul va costa 150 de dolari. A sunat-o pe Calciu N. pe parcurs, precum și în momentul când aceasta era în vamă, a întrebat-o cum au trecut frontiera, însă nu în legătură cu cazul dat. Jecev V. trebuia să-i achite suma de 150 dolari la primirea argintului. Nu a rugat-o pe Calciu N. să treacă ilegal pachetul cu articolele din argint și nu a cunoscut că bijuteriile au fost reținute.

Inculpata Calciu N. a indicat că, împreună cu fiul său Calciu I., se ocupă de transportarea coletelor din Turcia în Moldova de aproximativ 15 ani. De obicei, coletele le recepționează ea, însă în cazul dat coletele au fost primite de fiul ei. La vamă a îndeplinit declarația vamală, însă n-a cunoscut despre coletul cu metale prețioase. Pachetele ridicate au fost puse în sacoșa cu fructe, fiindcă erau prea mici și nu puteau fi puse împreună cu celelalte. Anterior a discutat cu Bîrlea M. referitor la transmiterea a 2 kg. de argint, prin cargo și i-a spus că serviciul va costa 150 de dolari.

Inculpatul Calciu I. a comunicat că în automobilul său „Mercedes Benz”, n.î. xx xx xxx, în vamă, au fost depistate articole din argint. O persoană necunoscută, cetățean turc, s-a apropiat de el în Turcia și l-a rugat să ia un colet, apoi a discutat

la telefon cu o femeie, care i-a spus că în Moldova îi va achita pentru transportarea coletului și că acolo sunt bijuterii.

Instanța a statuat că probele administrate nu au confirmat învinuirea adusă inculpatei Bîrlea M.

Or, nu a fost stabilit ca Bîrlea M. să fi aranjat, conform unui plan organizat cu Calciu N. și Calciu I., transportarea ilegală în R. Moldova a 68 articole din aur cu masa totală de 96,12 gr. și 323 articole din argint cu masa totală de 2001,20 gr.

Potrivit art. 42 alin. (3) Cod penal, se consideră organizator persoana care a organizat săvârșirea unei infracțiuni sau a dirijat realizarea ei, precum și persoana care a creat un grup criminal organizat sau o organizație criminală ori a dirijat activitatea acestora.

Acțiunile organizatorului constau în recrutarea membrilor grupului organizat sau ai organizațiilor criminale, în întocmirea planului săvârșirii infracțiunii, în împărțirea rolurilor între membrii grupului criminal, în coordonarea acțiunilor participanților nemijlocit la locul săvârșirii infracțiunii sau de la distanță, prin telefon, alte mijloace de comunicare.

Însă, probatoriul administrat nu a confirmat rolul inculpatei în organizarea săvârșirii infracțiunii de contrabandă de către Calciu N. și Calciu I.

Conform procesului-verbal privind transcrierea convorbirilor telefonice din 10.03.2014 și stenogramei convorbirilor telefonice efectuate de pe numărul de telefon 069043085 ce aparține lui Calciu N. la data de 14.02.2014, aceasta a fost telefonată de către Bîrlea M. și întrebată dacă poate lua 2 kg. de argint, cât va lua pentru kilogram, însă nu s-a confirmat că Bîrlea M. i-a spus lui Calciu N. să treacă argintul ilegal peste frontiera vamală, să nu-l indice în declarația vamală, să le transporte anume în sacoșa cu produse alimentare, să le pună anume în salonul automobilului pentru a nu fi descoperite în timpul controlului vamal.

Totodată, inculpații Calciu N. și Calciu I. au declarat că articolele de aur și argint au fost transmise de către un cetățean turc, dar nu comandate de către Bîrlea M.

Astfel, acțiunile incriminate inculpatei nu au fost confirmate, iar alte probe ce ar dovedi învinuirea adusă acesteia n-au fost prezentate.

Or, învinuirea înaintată inculpatei în săvârșirea infracțiunii de organizare a tentativei de contrabandă nu a fost dovedită.

În același timp, vinovăția inculpaților Calciu N. și Calciu I. în comiterea infracțiunii incriminate, a fost confirmată prin probele administrate, inclusiv procesul-verbal de percheziție din 25.02.2014, conform cărui în automobilul condus de Calciu I., de model „Mercedes-Benz”, n.î. xx xx xxx, au fost ridicate două colete în care se aflau obiecte din aur și argint, procesul-verbal din 05.05.2014 de examinare a declarațiilor vamale întocmite de Calciu N. și Calciu I. în care n-au fost incluse obiectele din aur și argint, ce urmau a fi introduse pe teritoriul R. Moldova, actul de expertiză nr. 15 din 19.05.2014, conform cărui obiectele ridicate constituie articolele cu masa de 96,12 gr., din aur cu titlu 585, iar 323 articole cu masa de 2001,20 gr. sunt confecționate din argint, prețul mediu de piață al unui gram de aur cu titlu 585 constituie 800 lei, iar al unui gram de argint cu titlu 925 este de 100 lei, răspunsul Direcției valoare în vamă și clasificarea mărfurilor a Serviciului Vamal din 04.06.2014, că valoarea în vamă a 68 articole

din aur cu masa de 96,12 gr. constituie 43.526,82 lei, iar valoarea în vamă a 323 articole din argint cu masa de 2001,20 gr. este de 116.856,76 lei.

3. Procurorul în Procuratura r-nului Cahul, Evgheni Bancov, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata Bîrlea M. să fie condamnată în baza art. 27, 42 alin. (3), 248 alin.(5) lit. b), d) Cod penal, la 4 de ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 2 ani.

Apelantul a indicat că vinovăția inculpatei Bîrlea M. a fost dovedită pe deplin prin probe administrate, și anume:

procesul-verbal de percheziție din 25.02.2014, potrivit cărui din automobilul „Mercedes-Benz”, n.î. xx xx xxx, au fost ridicate valorile transportate ilegal peste frontiera vamală a R. Moldova;

procesele-verbale de interceptare a convorbirilor telefonice și transcriere a convorbirilor telefonice, care confirmă că Calciu N. și Bîrlea M. au purtat discuții telefonice referitor la transportarea ilegală peste frontiera vamală a R. Moldova a valorilor respective; convorbirea dintre Calciu N. și Bîrlea M. din 14.02.2014, orele 10.58.51-11.00.16, în cadrul căreia Bîrlea M. o întreabă pe Calciu N. dacă poate lua 2 kg. de argint și cât costă transportarea un kilogram, Bîrlea M. spunându-i lui Calciu N. că acestea aparțin unei persoane pe nume Valera și acesta este încă un client, iar Calciu N. i-a confirmat că poate lua 2 kg. de argint și că pentru un kilogram ia 150 dolari; convorbirea dintre Calciu N. și o persoană necunoscută la 25.02.2014, orele 15.16.20-15.17.44, în cadrul căreia Calciu N. confirmă că a luat 2 kg. de argint dar i le-au găsit; convorbirea purtată de Calciu N. cu Bezman A. la 26.02.2014, orele 11.05.28-11.06.46, în care Calciu N. spune că n-a putut să le aducă, deoarece i le-a luat la vama din Cahul; convorbirea dintre Calciu N. și Bîrlea M. la 26.02.2014, orele 09.42.15-09.43.33, în care Bîrlea M. se interesează cum Calciu N. a trecut vama;

procesul-verbal de examinare a declarațiilor vamale din numele lui Calciu N., Calciu I. și celorlalți pasageri, în care nu sunt indicate obiectele din aur și argint transportate ilegal peste frontiera vamală a R. Moldova, fiind examinate obiectele din aur și argint transportate ilegal peste frontiera vamală a Republicii Moldova;

actul de expertiză, potrivit cărui obiectele ridicate în cadrul percheziției: 68 articole cu masa de 96,12 gr. sunt confecționate din aur cu titlul 585, iar 323 articole cu masa 2001,20 gr. sunt confecționate din argint. Prețul mediu de piață al unui gram de aur cu titlul 585 constituie 800 lei, iar al unui gram de argint cu titlul 925 - 100 lei;

răspunsul Direcției valoare în vamă și clasificarea mărfurilor a Serviciului Vamal, potrivit căruia valoarea în vamă a 68 de articole din aur cu masa de 96,12 gr. constituie 43.526,82 lei, iar valoarea în vamă a 323 articole din argint cu masa de 2001,20 gr. este de 116.856,76 lei;

ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive: automobilul „Mercedes-Benz”, n.î. xx xx xxx, 68 articole din aur și 323 articole din argint, agendă, 12 file cu text manuscris, cărți de vizită, file de însoțire, caiet, 5 declarații vamale, chitanțe de percepere a taxelor vamale, telefon mobil „Samsung”, tabletă „Samsung”.

Or, probele administrate demonstrează că depozițiile inculpatei Bîrlea M. nu corespund adevărului, iar instanța de fond a apreciat incorect veridicitatea lor, care contravin celorlalte probe.

Totodată, potrivit descifrărilor convorbirilor telefonice, anume Bîrlea M. a comandat trecerea ilegală peste frontiera vamală a R. Moldova a bunurilor reținute și anume în cantitatea în care au fost depistate. Gradul de implicare a inculpatei este dovedit și prin interesul acesteia despre modul în care au fost trecute bunurile peste frontiera vamală.

Instanța de fond a omis să analizeze faptele expuse, acestea indicând asupra implicării inculpatei în comiterea infracțiunii.

Necătând că discuțiile telefonice dintre Bîrlea M. și Calciu N. au avut un caracter maxim posibil de cifrat, acestea evitând a discuta telefonic detaliile comiterii infracțiunii, detalii care aveau posibilitatea de a le concretiza în urma întâlnirilor în direct, din conținutul acestora se deduce clar, că cel puțin până la comiterea infracțiunii, au discutat despre cantitatea de 2 kg. de argint (cifrat se vorbește "belâi,,"), ce urma să fie trecută peste frontiera vamală. Or, această înțelegere a fost rezultatul voinței comune, odată ce după trecerea frontierei de stat cu obiectele de contrabandă, Bîrlea M. a telefonat-o pe Calciu N., întrebând-o cum a trecut frontiera, deoarece știa ce urma să aducă aceasta în R. Moldova.

Mai mult, Calciu I. și Calciu N. nu sunt cointeresați să dea declarații împotriva lui Bîrlea M., odată ce nici ei nu au recunoscut comiterea infracțiunii.

3.1. Inculpații Calciu N. și Calciu I., la fel au declarat apeluri, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitați.

Apelanții au indicat că intenția în comiterea acțiunilor de contrabandă nu este probată.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Cahul din 17 noiembrie 2016, apelurile au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a statuat că probele administrate nu confirmă că Bîrlea M. ar fi organizat, conform unui plan cu Calciu N. și Calciu I., transportarea ilegală în R. Moldova a 68 articole din aur cu masa totală de 96,12 gr. și 323 articole din argint cu masa totală de 2001,20 gr.

Faptul că Bîrlea M. o întreabă pe Calciu N. dacă poate lua 2 kg. de argint și cât costă pentru un kilogram, nu denotă intenția acesteia la trecerea obiectelor prin contrabandă. Mai mult, ea a întrebat doar de 2 kg. de argint, însă i se incriminează și 96,12 gr. de aur.

Potrivit stenogramei discuțiilor purtate, Bîrlea M. nu cere ca argintul să fie transportat prin contrabandă, la 26.02.2014 Bîrlea M. nu s-a interesat concret dacă Calciu N. a adus argintul în R. Moldova, iar persoanele audiate nu au declarat că Bîrlea M. este implicată în săvârșirea infracțiunii de contrabandă.

Astfel, careva probe concludente și pertinente în probarea faptei imputate inculpatei nu au fost prezentate, iar în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșire a infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea inculpatului.

Argumentele acuzării că instanța de fond nu a apreciat corect probele acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în ședința de judecată, sunt neîntemeiate, acestea fiind apreciate la justa lor valoare.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei în privința inculpatei Bîrlea M. de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că vinovăția inculpatei Bîrlea M. în comiterea infracțiunii încriminate a fost dovedită pe deplin prin probele administrate, și anume:

procesul-verbal de percheziție din 25.02.2014, potrivit cărui din automobilul „Mercedes-Benz”, n.î. xx xx xxx, au fost ridicate valorile transportate ilegal peste frontiera vamală a R. Moldova;

procesele-verbale de interceptare a convorbirilor telefonice și transcriere a convorbirilor telefonice, care confirmă că Calciu N. și Bîrlea M. au purtat discuții telefonice referitor la transportarea ilegală peste frontiera vamală a R. Moldova a valorilor respective; convorbirea dintre Calciu N. și Bîrlea M. din 14.02.2014, orele 10.58.51-11.00.16, în cadrul căreia Bîrlea M. o întreabă pe Calciu N. dacă poate lua 2 kg. de argint și cât costă transportarea unui kilogram, Bîrlea M. spunându-i lui Calciu N. că îi aparține unei persoane pe nume Valera și acesta este încă un client, iar Calciu N. i-a confirmat că poate lua 2 kg. de argint și pentru un kilogram ia 150 dolari; convorbirea dintre Calciu N. și o persoană necunoscută la 25.02.2014, orele 15.16.20-15.17.44, în cadrul căreia Calciu N. confirmă că a luat 2 kg. de argint dar i le-au găsit; convorbirea purtată de Calciu N. cu Bezman A. la 26.02.2014, orele 11.05.28-11.06.46, în care Calciu N. spune că n-a putut să aducă, deoarece i le-a luat la vama din Cahul; convorbirea dintre Calciu N. și Bîrlea M. la 26.02.2014, orele 09.42.15-09.43.33, în care Bîrlea M. se interesează cum Calciu N. a trecut vama;

procesul-verbal de examinare a declarațiilor vamale din numele lui Calciu N. și Calciu I., în care nu sunt indicate obiectele din aur și argint transportate ilegal peste frontiera vamală a R. Moldova, fiind supuse examinării obiectele din aur și argint transportate ilegal peste frontiera vamală a R. Moldova;

actul de expertiză, potrivit cărui obiectele ridicate în cadrul percheziției: 68 articole cu masa de 96,12 gr. sunt confecționate din aur cu titlul 585, iar 323 articole cu masa 2001,20 gr. sunt confecționate din argint. Prețul mediu de piață al unui gram de aur cu titlul 585 constituie 800 lei, iar al unui gram de argint cu titlul 925 - 100 lei;

răspunsul Direcției valoare în vamă și clasificarea mărfurilor a Serviciului Vamal, potrivit cărui valoarea în vamă a 68 de articole din aur cu masa de 96,12 gr. constituie 43.526,82 lei, iar valoarea în vamă a 323 articole din argint cu masa de 2001,20 gr. este de 116.856,76 lei;

ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive: automobilul „Mercedes-Benz”, n.î. xx xx xxx, 68 articole din aur și 323 articole din argint, agendă, 12 file cu text manuscris, cărți de vizită, file de însoțire, caiet, 5 declarații vamale, chitanțe de percepere a taxelor vamale, telefon mobil „Samsung”, tabletă „Samsung”.

Astfel, vinovăția inculpatei de comitere a infracțiunii incriminate a fost dovedită integral.

Or, Bîrlea M. a întrebat-o pe Calciu N. dacă poate lua 2 kg. de argint și cât costă pentru un kilogram, precum și o contactat-o pe ultima pentru a afla cum a trecut vama, dacă sunt careva probleme, iar faptul depistării în transportul lui Calciu N. și Calciu I. a 323 articole din argint cu masa de 2001,20 gr., ce constituie 116.856,76 lei, denotă intenția inculpatei Bîrlea M. la trecerea obiectelor prin contrabandă.

Totodată, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelul declarat, lăsând fără apreciere probele invocate.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 385 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat. În corespundere cu art. 394 alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Nu se admite introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat. Conform art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor

inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței (*pct. 1. și 2. din decizie*), instanța de fond:

a) a indicat în fapt mai întâi că inculpata Bîrlea M.: „...**este învinuită...**” în comiterea infracțiunii incriminate, apoi a constatat, divergent, că ea totuși a comis infracțiunea imputată, indicând că: „...**inculpații Calciu N. și Calciu I., după ce Bîrlea M. în calitate de organizator, pe parcursul unei perioade nedeterminate de timp, a negociat și obținut de la terțe persoane de peste hotarele Republicii Moldova - 68 articole din aur cu masa totală de 96,12 gr. și 323 articole din argint cu masa totală de 2001,20 gr., împreună și în urma înțelegerii prealabile cu alte persoane necunoscute, s-au angajat să le transporte ilegal în R. Moldova. La rândul lor, Calciu N. și Calciu I., acționând cu intenție unică cu Bîrlea M....**”;

Totodată, în dispozitiv s-a contrazis, dispunând ca inculpata Bîrlea M. să fie: „...**achitată de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 27, 42 alin. (3), 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii**”;

b) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete, de fapt și de drept, invocate în rechizitoriu.

Totodată, nu a indicat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul învinuirii, inclusiv toate procesele-verbale de interceptare și transcriere a convorbirilor telefonice, fiind omisă aprecierea conținutului integral al acestor dovezi în coroborare cu celelalte probe ale acuzației.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1), (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apel. Conform art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. În corespundere cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeuriile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea*

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului și dispozitivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată legal (*pct. 1., 2., 4. din decizie*);

b) nu s-a pronunțat asupra argumentelor și motivelor invocate în apelul acuzării și repetate în respectivul recurs ordinar, inclusiv în felul și esența probatorie, în care acestea sunt reproduse la *pct. 3. și 5. din prezenta decizie*;

c) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete, de fapt și de drept, invocate în rechizitoriu.

La fel, nu a indicat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul învinuirii, inclusiv toate procesele-verbale de interceptare și transcriere a convorbirilor telefonice, fiind omisă aprecierea conținutului integral al acestor dovezi în coroborare cu celelalte probe ale acuzării.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și că recursul de pe rol este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează parțial hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării parțiale a deciziei contestate în privința inculpatei Bîrlea Maria și dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Dumitru Calendari, casează decizia Curții de Apel Cahul din 17 noiembrie 2016 în partea privind achitarea inculpatei Bîrlea Maria xxxxxx pe art. 27, 42 alin. (3), 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, și dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, decizia contestată se menține.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 11 mai 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun